

zkušenosti z ostatních válčíšť. Ač letectvo zpravodajské dosahovalo 80%, přece hlavní důraz se kladl na výcvik pilotní na újmu služby pozorovatelské.

Ochrana pozorovacích letounů byla řešena tím způsobem, že pozorovacím letkám bylo přiděleno po několika stíhacích letounech, jež měly tuto ochranu zajistit. A je zajímavé, že přes značné zkušenosti a pokroky na západním válčíšti došlo v rakousko-uherském letectvu teprve v roce 1917 k postavení stíhacích letek. Těchto letek bylo užíváno k zabraňování nepřátelské vzdušné činnosti. Podle německého vzoru byly v roce 1918 soustřeďovány vždy v těžišti pozemního boje, pokud to ovšem jejich počty dovolovaly.

Boj o získávání převahy ve vzduchu, vedený dohodovými letci stále většími silami, si vynutil defenzivní užití rakousko-uherského stíhacího letectva, jako byla ochrana pozorovacích letounů, řešená doprovodem nebo sdruženými slabými roji. Rozumí se, že tento způsob vedl k značným ztrátám a opotřeboval stíhací jednotky. K ofenzivnímu použití nebylo proto dosti prostředků.

Celkové ztráty letectva lze odhadnout asi na 358 mrtvých, 148 raněných, 114 nezvěstných, 133 zajatých a 159 zahynulých při haváriích. V tomto výkaze nejsou obsaženy ztráty za první pololetí 1917, takže lze počítati s celkovou ztrátou asi 1000 mužů.

Za první polovinu roku 1918 bylo provedeno celkem v 81 dnech létání 9017 letů, při čemž bylo svedeno 1757 leteckých bojů, což jest 19%. Tedy každý pátý let byl spojen s bojem.

K provádění bombardovacích útoků se rozhodlo vrchní velení dosti pozdě. Tyto úkoly byly zprvu svěřovány pozorovacím letkám, jež byly případ od případu k výpravám slučovány. Při stále stoupajících požadavcích na spolupráci se zbraněmi byly však tyto letky přetíženy tou měrou, že bylo nutno přikročit k vybudování letek bombardovacích. Pro nedostatek vhodných typů byly objednány německé Gothy, do nichž byly vmontovány rakouské motory Daimler anebo Benz. Později byly tyto letky doplňovány také letouny typu 369 a Albatros. Rakouské bombardovací nálety zůstaly však bez vlivu na situaci na italském bojišti.

Zvláštní bitevní letky postaveny nebyly. Bitevní nálety konaly pozorovací a stíhací letouny; leč od poloviny 1917 byly tyto nálety spojeny se značnými ztrátami pro nedostatečné zkušenosti posádek a pro nedostatek vyhovujících typů letounů.

Závěrem lze říci:

1. Možnost využití letounu nebyla včas rozpoznána u nejvyšších velitelství, především v hlavním štábu, ani v době před válkou ani během války. Z toho vyplynul nezájem, který se zrcadlil v rozpočtu.

2. Těžkopádnost rakousko-uherského velení v zhodnocování zkušeností ze západního válčíště; nutnost organisovat stíhače ve svazku byla tam rozpoznána již v roce 1915!

3. Podceňování pozorovatelské služby proti službě pilotní mělo za následek, že se osvědčení pozorovatelé snažili získat co nejdříve diplom pilotní. Tím bylo získáno mnoho pilotů často jen průměrných, zato ztraceno mnoho výborných pozorovatelů. Tento zjev můžeme za války pozorovati také ve francouzském letectvu.

4. Nepřípravenost průmyslu a nedostatečná organisace v zásobování surovinami. S technickou a materiální převahou roste i převaha morální. Jsou tedy všechny nezbytnými složkami k získávání letecké převahy; jedna bez druhé nedostačuje.

Z cizích revuí.

RIVISTA MILITARE ITALIANA, sešit 11/1933.

Podplukovník Garrobe: Několik poznámek k střelbě z pušky na nízkou létající letouny.

Studie autora v 2.—4. sešitě citovaného časopisu (viz Vojenské rozhledy, 9. sešit z r. 1933) dala podnět k odpovědi plk. let. Mecozziho (10. sešit našeho časopisu). V ní se tento důstojník obrací proti tendenci snižovat účinnost palby z letounu a teoreticky vypočítává, že pochoduující prapor, napadený 3 bitevnými letouny s nejmodernější výzbrojí (3 kulomety s rychlostí střelby 900 ran v minutě a 600 půlkilogramovými pumami na letoun), utrpí za 18 vteřin 16% ztrát. U letounů pak je pravděpodobnost zásahu jen 1.7 promile.

Plk. Garrone zkoumá tyto vývoody a dokazuje, že pro letce byly voleny podmínky co nejprůzračnější a nedosažitelné, kdežto pro pěchotu je přísně přihlíženo ke skutečným možnostem, do značné míry nepříznivě skresleným. Letec prý předpokládá u letounů výzbroj, která není dosud ani vyzkoušena, domnívá se, že každá kulometová střela zasáhne prostor, v němž je prapor skryt, soudí, že malá $\frac{1}{2}$ kg puma dá 40 střepin, z nichž všechny padnou do pásma praporu a mohou zranit, a dochází tak k číslu 73.620 střel na úzkou plochu $1000\text{ m} \times 80\text{ m}$, na niž je pochoduující prapor rozptýlen. Autor vyvrací tyto předpoklady a poukazuje dále na to, že by k pouhému neutralisování tak velkého prostoru dělostřelectvem bylo třeba na 3000 ran, vystřelených 6 oddily za 10 minut (při kadenci 4 rány za minutu), při čemž by ztráty stěží dosáhly 16%.

Hustotu palby pěchoty rozkládá letec neprávem na celý vzdušný prostor a zapomíná, že jde o palbu soustředěnou na 3 velké cíle (letouny), a na to, že by teoreticky (podobně jako počítáno u letounu) střelci mohli vypálit 4násobný a lehké kulomety 3násobný počet ran, nehledě ani k možnosti těžkých kulometů. Autor je přesvědčen, že pravděpodobně zasáhne letouny 17% ran a nikoliv 1.7 promile. Nepodceňuje nikterak možnosti letectva a v závěru uznává skvělé výsledky, nemůže však nechat bez povšimnutí teoretické vývoody, které by mohly přes úspěšné praktické zkoušky škodit důvěře pěchoty v její zbraně. B.

Různé zprávy.

Reorganizace protiletadlového dělostřeleckého pluku a nové kanony v SSA.

Podle zprávy „Rivista Militare Italiana“ — březen 1933 byla v severoamerické armádě provedena reorganizace protiletadlových dělostřeleckých pluků.

Pluk má se ve válce skládati z velitelství s pomocnou baterií a radio-stanicí,

z 1 oddílu protiletadlových kanonů,

z 1 praporu protiletadlových kulometů.

Početní stav pluku je stanoven na 73 důstojníků, 1971 mužů, 12 děl, 60 kulometů, 15 světlometů a 15 zvukoměrůných přístrojů.

Oddíl kanonů bude mít 1 baterii o 15 světlometech, 3 baterie po 4 protiletadlových kanonech ráže 3 palce (7.62 cm) a po 4 kulometech.

Kulometný prapor má se skládati ze 4 rot po 12 kulometech.

V poslední době byly s úspěchem vyzkoušeny v severoamerické armádě nové 75 mm protiletadlové kanony T-2 a T-3, jichž lze užiti též k střelbě na rychlé pozemní cíle. Kanon T-2 je třeba před střelbou složit s vozidla, kanon T-3 střílí z vozu. Proti letounům lze střílet s dobrým úspěchem do výše 1800—2000 metrů s rychlostí 18 ran za minutu. B.